

HORTOBÁGYI HÍRADÓ

2018. március • XXI. évfolyam 1. szám

*Korán reggel,
kertek alatt,
napsugarak
játszadoznak.*

*Bővizű lesz
a kis patak,
hátán ring a
dió-csónak.*

*Fák rügyei
megduzzadnak,
aranyesők
kipattannak.*

*Vidám szellő
nyargalászik,
bukfencezik,
felbucskázik.*

Fitó Ica: Tavaszváró

*Kisbárányok
hancúroznak,
selyem fűben
viháncolnak.*

*Gerlepárok
összebújnak,
csókolózva
súgnak-búgnak.*

*Tavaszi illat –
reménysugár...
Lelkedhez is
eljutott már?*

Tájékoztató a 2018. évi költségvetésről

Hortobágy Község Önkormányzatának a képviselő-testülete a 2018. február 15-i ülésén elfogadta a 2018. évi költségvetéséről szóló rendeletét, amelyben a költségvetés fő összege **444.630.851 Ft**-ban került megállapításra. Az önkormányzat bevételi és kiadási adatait a következő táblázat mutatja be:

KIADÁSOK	2016. évi tényleges teljesítés	2017. évi várható teljesítés	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi előirányzattól			BEVÉTELEK	2016. évi tényleges teljesítés	2017. évi várható teljesítés	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi előirányzattól		
				Kötelező	Önként v.	Állami					Kötelező	Önként v.	Állami
Működési kiadások							Működési bevételek						
K1. Személyi juttatások	81 937 576	83 056 766	58 487 098	58 487 098	0	0	B1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről	158 975 027	147 387 325	101 120 406	101 120 406	0	0
K2. Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	16 299 697	13 859 524	10 982 902	10 982 902	0	0	B3. Közhatalmi bevételek	58 473 558	58 637 060	58 250 000	58 250 000	0	0
K3. Dologi kiadások	118 118 333	111 792 434	95 890 769	95 890 769	0	0	B4. Működési bevételek	52 564 830	35 174 867	30 290 747	30 290 747	0	0
K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai	4 364 731	3 472 186	4 000 000	4 000 000	0	0	B6. Működési célú átvett pénzeszközök	805 420	282 932	72 000	72 000	0	0
K5. Egyéb működési célú kiadások	39 328 188	36 141 675	29 491 900	28 491 900	1 000 000	0							
ebből: tartalék (működési)	0	0	500 000	500 000	0	0							
Működési kiadás összesen:	260 048 525	248 322 585	198 852 669	197 852 669	1 000 000	0	Működési bevétel összesen:	270 818 835	241 482 184	189 733 153	189 733 153	0	0
Felhalmozási kiadások							Felhalmozási bevételek						
K512. Tartalék (felhalmozási)	0	0	6 499 528	6 499 528	0	0	B2. Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	17 694 618	61 494 232	155 570 532	155 570 532	0	0
K6. Beruházások	23 544 575	31 158 852	24 786 557	24 786 557	0	0	B5. Felhalmozási bevételek	14 239 140	19 684 236	531 947	531 947	0	0
K7. Felújítások	15 054 391	9 461 796	211 438 591	211 438 591	0	0	B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0	0
K8. Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Felhalmozási kiadás összesen:	38 598 966	40 620 648	242 724 676	242 724 676	0	0	Felhalmozási bevétel összesen:	31 933 758	81 178 468	156 102 479	156 102 479	0	0
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK	298 647 491	288 943 233	441 577 345	440 577 345	1 000 000	0	KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK	302 752 593	322 660 652	345 835 632	345 835 632	0	0
K9. Finanszírozási kiadások		0	3 053 506	3 053 506			B8. Finanszírozási bevételek	64 043 073	68 671 777	98 795 219	98 795 219	0	0
							ebből:						
							– működési maradvány		32 965 933	12 173 022	12 173 022		
							– felhalmozási maradvány	25 869 737	32 652 338	86 622 197	86 622 197		
							– műk. irányító szervi tám.						
							– felh. irányító szervi tám.						
							ÁH-n belüli megelőlegezések	0					
TÁRGYÉVI KIADÁSOK	326 846 967	318 130 752	444 630 851	443 630 851	1 000 000	0	TÁRGYÉVI BEVÉTELEK	392 465 238	418 323 468	444 630 851	444 630 851	0	0

I.

1. Bevételek

- Működési feladatok támogatásaként önkormányzatunkat 27.216.340 Ft illeti meg, azonban törvényi rendelkezés alapján a számított támogatás önkormányzatunkénti együttes összegét csökkenti az önkormányzatok elvárt

bevétele. Esetünkben az így képzett beszámítás összege **6.953.259 Ft**, amely összeggel az önkormányzati támogatás csökkentésre kerül.

A beszámítást követően **20.263.081 Ft** támogatással tervezhetünk.

- Önkormányzatunk az óvoda fenntartásához **26.318.100**

Ft támogatásban részesül, mely 1.820.803 Ft-tal több, mint 2017. évben az eredeti előirányzat, azonban tavaly 2.587.167 Ft pótlólagos támogatás került megállapításra. A gyermek létszám a 2017/2018. nevelési évben 40 fő, mely 4 fő pedagógus és 2 fő dajka béréhez nyújt támogatást, míg 2018/2019. nevelési évben 34 fő, mely alapján már csak 3,5 fő pedagógus és 2 fő dajka béréhez nyújt támogatást az állam.

– **A települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása** jogcímen Önkormányzatunk **7.232.000 Ft** támogatásban részesül 2018. évben. Az előző évben ezen a jogcímen 7.340.000 Ft támogatással tervezhetünk. A települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása felhasználható az „Ellátottak pénzbeli juttatásaira” (segélyekre), közfoglalkoztatáshoz, gyermekétkeztetéshez szükséges önerő biztosítására, valamint a szociális alapellátások (házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés) működtetésére.

A **szociális étkeztetés** ellátásához **2.601.920 Ft**, a **házi segítségnyújtás** működtetéséhez **4.970.000 Ft** támogatást kap az önkormányzat.

– **A gyermekétkeztetés támogatása** jogcímen az ingyenesen vagy kedvezményesen étkező iskolás, diákotthoni, óvodai gyerekek után **20.773.765 Ft** összegű támogatás várható.

A gyermekétkeztetés főbb adatai 2018. évben:

– tervezett költség összesen	24.233.528 Ft
– bértámogatás:	10.868.000 Ft
– üzemeltetési támogatás:	9.905.765 Ft
– elvárt térítési díj bevétel:	2.349.122 Ft
– várható önkormányzati saját forrás:	1.100.641 Ft

– **A rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetésének támogatása** a rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetését biztosító települési önkormányzatok feladatellátását szolgálja.

2018-ban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei étkeztetéséhez lehet igényelni a támogatást, mely 41 főt érint a 2017. decemberi adatok alapján. Ezen a jogcímen **1.754.996 Ft** támogatásban részesül önkormányzatunk.

1. Működési célú támogatások ÁH belülről összesen **15.367.343 Ft** összegben szerepel a költségvetésben, melyből 3.472.000 Ft TB-től átvett támogatás - a védőnői szolgálat és az iskola egészségügyi ellátás finanszírozásához várt hozzájárulás - és a 2018. februárban befejeződő közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatás, mely 12.165.343 Ft. A márciusban induló közfoglalkoztatási programok a költségvetés jóváhagyásakor még elbírálási szakaszban voltak, így azok a későbbiekben módosításként fognak szerepelni a költségvetésben.

2. Helyi adó bevételként 58.250.000 Ft került betervezésre a Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal - 2017. évi tényadatok figyelembevételével megállapított - adatközlése alapján az alábbiak szerint:

Magánszemélyek kommunális adó bevételeként:	2.000.000 Ft
Idegenforgalmi adó bevételként:	1.800.000 Ft
Helyi iparüzési adó bevételként:	49.000.000 Ft

Késedelmi pótlék, bírság:	250.000 Ft
Egyéb közhatalmi bevételek:	200.000 Ft

Gépjárműadó esetében az önkormányzatokat a gépjárműadó bevétel 40%-a illeti meg. Hortobágy esetében az önkormányzatot megillető rész: 5.000.000 Ft.

3. Az intézményi működési bevételek a 2017. évi tényadatokból kiindulva kerültek betervezésre, figyelembe véve a szociális ellátások változását.

Készletértékesítés ellenértéke:	3.500.000 Ft
Szolgáltatások ellenértéke	1.100.000 Ft
Közvetített szolgáltatások ellenértéke:	5.000.000 Ft
Tulajdonosi bevételek (Hortobágyi Délibáb Kft. 4.000 eFt)	7.500.000 Ft
Ellátási díjak	
– gyermekétkeztetés (elvárt bevétel)	2.249.122 Ft
– szociális étkeztetés,	3.511.000 Ft
– házi segítségnyújtás	760.000 Ft
Kiszámlázott általános forgalmi adó	6.650.625 Ft
Kamatbevételek:	50.000 Ft
Összesen:	30.290.747 Ft

4. Felhalmozási bevételként két telek értékesítése került betervezésre, melyre képviselő testületi határozat született 531.947 Ft.

5. Kölcsönök, visszatérülések között az első lakáshoz jutók támogatásának 2018. évre esedékes összegeit vettük figyelembe, mely várhatóan 72.000 Ft lesz.

6. Finanszírozási bevételek: A finanszírozási bevétel: előző évről 98.795.219 Ft, melyből működési célú 12.173.022 Ft, 86.622.197 Ft felhalmozási célú finanszírozási bevétel.

II.

Kiadások tervezése

1. A személyi jellegű kiadásokat – mivel az önkormányzati feladatok helyben történő ellátását ez évben is mindenképpen biztosítani kívánjuk 20 fő létszámmal (1 fő polgármester, 8 fő köztisztviselő, 6 fő közalkalmazott – 1 fő védőnő, 5 fő gondozónő-, és 4 fő munkatörvényes –gépkocsivezető, takarítónő, karbantartó, adminisztrátor, valamint 1 fő megbízási jogviszonnyal aki a pályázatok kezelésével foglalkozik) és bérrel számoltunk. A köztisztviselők bérköltsége a közös hivatal költségvetésében szerepel.

Az ellátandó önkormányzati feladatok: – a közigazgatási feladatokon túl – kulturális, közművelődési feladatok ellátása, az óriási park- és közterület fenntartása, gondozása, a közfoglalkoztatás keretében 38 fő közmunkás folyamatos foglalkoztatása, a közmunkaprogramok végrehajtása, helyi és országos vásárok rendezvényében közreműködés, hagyományörző rendezvények szervezése, illetve abban közreműködés, idegenforgalommal, turizmussal kapcsolatos feladatok végzése, fejlesztési, beruházási feladatok, a nyertes pályázatok végrehajtása, elszámolása, a település működtetése, üzemeltetése.

A költségvetés tartalmazza a közfoglalkoztatási- és mintaprogramok keretében foglalkoztatott 38 fős munkavállalói létszámot, illetve a tavaly kezdődött és 2018. február végéig tartó programok bérköltségét.

2. **A munkaadókat terhelő járulékok** számbavétele a személyi juttatások utáni fizetési kötelezettséget tartalmazza. A munkáltatót terhelő járulékokat a 21%-os mértékkel számítottuk (19,5% szociális hozzájárulás és 1,5% munkáltatói hozzájárulás)
3. **A dologi kiadásokat** a 2017. évi tényadatokból kindulva határoztuk meg.
4. **Ellátottak pénzbeli juttatásai:** A szociális ellátások kiadásait az előző évek tapasztalati adatainak, valamint a startmunka program és közfoglalkoztatási program keretében biztosított foglalkoztatási lehetőségek figyelembevételével terveztük meg. A 2018. évi költségvetés 4.000.000 Ft kiadási összeget tartalmaz.
5. **Működési célú támogatások** tervezése során: Működési célú kiadásként 28.991.900 Ft került betervezésre, mely az alábbiakat tartalmazza:
- A Közös Hivatal működéséhez 16.288.900 Ft pénzeszköz átadás került betervezésre,
 - A Balmazújvárosi Kistérség társulási feladatához (belső ellenőrzés, útelőirányítás és egyéb általános feladatokhoz) 3.903.000 Ft működési támogatás tervezése szükséges,
 - Nonprofit és egyéb szervezetek, valamint rendezvények

része 8.800.000 Ft került betervezésre, melynek felhasználási terve a következő:

- Hortobágyi Délbáb Nonprofit Kft. 5.500.000 Ft
 - Sport feladatok támogatása: 200.000 Ft, melynek a megosztása a következő: 100.000 Ft felnőtt labdarúgó szakosztály, 60.000 Ft hortobágyi óvodás, iskoláskorúak utánpótlás nevelése, 40.000 Ft asztalitenisz szakosztály)
 - Balmazújvárosi Tűzoltóság 2.100.000 Ft
 - Német diáksere program 500.000 Ft (önként vállalt f.)
 - Egyéb 500.000 Ft (önként vállalt f.)
6. **Tartalékok:** 2017. évben 500.000 Ft általános tartalék és 6.499.528 Ft céltartalék került képzésre. A céltartalék a víziközművek bérleti díjából képződött, mivel törvényi előírás, hogy a befolyt bérleti díjat csak a víziközmű-fejlesztésre lehet felhasználni.
7. **Több éves kihatással járó döntéssel önkormányzatunk jelenleg nem rendelkezik.** Pénzügyintézetekkel szemben az önkormányzatnak rövid lejáratú és fejlesztési célú hitelállománya 2017. december 31-én nem volt.

Vincze Andrásné
polgármester

Megvalósult és tervezett fejlesztések Hortobágyon 2017. évben megvalósított fejlesztések

Pályázati támogatással megvalósított fejlesztések:

- A könyvtári szolgáltatás tárgyi feltételeinek megteremtése a Faluházban.
Beruházási költség: 3.000.000 Ft. Önerő: 300.000 Ft.
- A Faluház berendezésének és műszaki felszereltségének fejlesztése.
Beruházási költség: 751.000 Ft. Önerő: 350.000 Ft.
- A Faluház nagy terme villamos vezetékeinek felújítása.
Beruházási költség: 100.000 Ft. Önerő: 0 Ft.

Közfoglalkoztatási program keretében megvalósított fejlesztések:

- Köztemető parkoló kialakítása.
Beruházási költség: 5.726.407 Ft. Önerő: 1.192.212 Ft.
- Betonelem gyártáshoz tároló helyiség építése.
Beruházási költség: 3.367.091 Ft. Önerő: 0 Ft.
- Betonelem gyártás épületének (gépműhely nagycsarnok) részleges felújítása (ablakok, kapu).
Beruházási költség: 1.661.140 Ft. Önerő: 0 Ft.
- Mezőgazdasági program keretében hűtőkamra létesítése.
Beruházási költség: 1.041.400 Ft. Önerő: 0 Ft.
- Mezőgazdasági program keretében befűző helyiség kialakítása a volt „kamilla üzemben”.
Beruházási költség: 2.350.000 Ft. Önerő: 850.000 Ft.
- Mezőgazdasági program keretében gép beszerzés (kombinátor, rendsodró, dobkasza).
Beruházási költség: 2.957.830 Ft. Önerő: 0 Ft.

Saját erőből megvalósított fejlesztések:

- Orvosi rendelő oldalsó bejáratának és a Kollégium főbejáratának, térburkolatának munkálatai.
Beruházási költség: 1.250.000 Ft. Önerő: 1.250.000 Ft.
- Köztemető fejlesztése, felújítása,
– parkolóhoz vezető út kiépítése zúzott kővel.
Beruházási költség: 3.200.000 Ft. Önerő: 3.200.000 Ft.
- ivóvízhálózat kiépítése.
Beruházási költség: 900.000 Ft. Önerő: 900.000 Ft.
- Urnafülke kialakítása.
Beruházási költség: 1.750.000 Ft. Önerő: 1.750.000 Ft.
- Gépműhelyben munkaelosztó és szociális helyiségek kialakítása a közfoglalkoztatott dolgozók részére (2016 évről áthúzódó beruházás).
Beruházási költség: 1.000.000 Ft. Önerő: 1.000.000 Ft.
- A KRESZ park területén kerékpáros és görkorcsolyapálya létesítése a gyermekek és fiatalok számára.
Beruházási költség: 2.303.325 Ft. Önerő: 2.303.325 Ft.
- Községháza önálló ivóvízhálózat kiépítése (leválás a Hortobágyi Nonprofit Kft. székházáról).
Beruházási költség: 1.636.776 Ft. Önerő: 1.636.776 Ft.
- A Petőfi Sándor Ált. Isk. udvarán kültéri játékok beszerzése.
Beruházási költség: 300.000 Ft. Önerő: 300.000 Ft.
- Vízkárelhárítási terv végrehajtásának 1. üteme.
Beruházási költség: 1.016.000 Ft. Önerő: 1.016.000 Ft.
- Rendezési terv módosítás (2016. évről áthúzódó fejlesztés).
Beruházási költség: 1.905.000 Ft. Önerő: 1.905.000 Ft.

2018. évben tervezett fejlesztések

Önkormányzatunk ez évi fejlesztési forrásait túlnyomórészt a pályázatok önértékének biztosítására fordítja, hiszen így az adott saját erő összege megsokszorozható.

Pályázati támogatással megvalósuló fejlesztések

- A TOP 1.5.3-16 pályázat keretében – a volt rendőrségi épület felújításával – egy 200 fő befogadására alkalmas Kulturális

Centrum kialakítása és a víziszinpad felújítása. A „Magyar Szürkek Útja Oxenweg” megyei turisztikai tematikus útvonal kialakítása 7 önkormányzat közös projektjeként valósul meg. Konzorciumvezető: Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat. Megvalósítás időtartama: 2017-2020.

Beruházási költség: 160.285.730 Ft. Önerő: 10.285.730 Ft.

– **TOP-4.1.1-15 pályázat** keretében az egészségügyi alapellátás fejlesztését valósítjuk meg, melynek része az orvosi rendelő és a csecsemőgondozó felújítása, fűtőkorszerűsítése, napelemmel történő ellátása, továbbá az ellátáshoz szükséges orvosi eszközök, berendezések beszerzésére is sor kerül. Megvalósítás időtartama: 2017-2018.

A beruházás összköltsége: 50.000.000 Ft. Önerő: 0 Ft.

– **INTERREG V-A Románia-Magyarország 2014-2020 6/C „Hídtól-Hídig”** című természetvédelmi pályázat keretében az érmelléki Szalacs testvértelepüléssel közösen: a Hortobágy folyó partján vízi és vízparti tanösvény kialakítása, a Csárda és a templom közötti parkoló felújítása, Bevásárló Udvarházban lévő önkormányzati tulajdonú helyiségben (volt zuhanyzó-WC) bemutató terem kialakítása, a víziszinpadhoz vezető úton tájbaillő, gólyabarát világító oszlopok elhelyezése. Fényszennyezés-mentes közvilágítás létesítése a településen, továbbá a Titi Éva Faluház udvarán filagória létesítése, sütő-főzőhely kialakítása. Megvalósítás időtartama: 2018-2020.

Beruházási költség: 157.500.000 Ft. Önerő: 7.500.000 Ft.

– Iskolai sportlétesítmények fejlesztése (futópálya kialakítása, kézilabda pályához labdafogó háló kiépítése).

Beruházási költség: 7.592. 632 Ft. Önerő: 1.898.158 Ft.

Közfoglalkoztatás keretében tervezett fejlesztések

– Mezőgazdasági program keretében gép beszerzés (traktor 3,7kw, burgonyaszedőgép, aggregátor).

Beruházási költség: 1.750212 Ft. Önerő: 0 Ft.

– Mezőgazdasági program keretében üvegház létesítése.

Beruházási költség: 827.913 Ft. Önerő: 0 Ft.

– Betonelem gyártás épületének (gépműhely nagycsarnok) részleges felújítása, belső vakolási munkák.

Beruházási költség: 4.629.425 Ft. Önerő: 2.001.028 Ft.

– Betonelem gyártáshoz gépek beszerzése (raklap emelő, betonkeverő).

Beruházási költség: 1.120.140 Ft. Önerő: 0 Ft.

Önerőből megvalósuló fejlesztések

– Községházán a család- és házi segítségnyújtás szolgálatára részére akadálymentes WC kialakítása. Megvalósítás időtartama: 2017–2018.

Beruházási költség: 1.791.694 Ft. Önerő: 1.791.694 Ft.

Benyújtott, még el nem bíralt pályázatok

– VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 pályázat keretében erőgép beszerzés
Beruházási költség: 11.292.840 Ft. Önerő: 1.693.926 Ft.

– VP-6-19.3.1-17 pályázat keretében a Kulturális Centrumban tartalomfejlesztés „Magyar szürkek útja” interaktív kiállítás létrehozása, szabadtéri park (rendezvénypark) kialakítása a kültéri rendezvények lebonyolításához, továbbá Rendezvények, pásztor találkozók megrendezése, Örökös Pásztorok arcképcsarnokának létrehozása.

Beruházási költség: 11.500.000 Ft. Önerő: 1.500.000 Ft.

– EFOP 1.5.3-16 pályázat keretében – 6 településsel alkotott konzorciumban – 2 fő szociális gondozó képzése, foglalkoztatása, 12 fő kompetencia alapú képzése, egészségfejlesztés keretében egészségügyi szűrések a településen (tüdő- és rákszűrés), továbbá KRESZ gyakorlati ismeretek oktatása az ifjúság részére, KRESZ pálya felújítása.

Beruházási költség: 26.872.242 Ft. Önerő: 0

– LEADER-VP6-19.2.1 45-4-17 pályázat keretében Hortobágy község temetőjének fejlesztése és felújítása, ezen belül: harangtorony létesítése, főbejárati felújítása, fa kerítés építése.

Beruházási költség: 10.828.057 Ft. Önerő: 1.624.209 Ft.

– LEADER-VP6-19.2.1-45-3-17 pályázat keretében a 2019. évi Hídivásár kulturális programjának megrendezése.

Projekt költség: 2.150.000 Ft. Önerő: 322.500 Ft.

A megjelölt összegek bruttóban értendők, azaz az Áfa-t tartalmazták!

A fentieket összesítve 2017 és 2020 közötti időtartam mindösszesen 420.813.715 Ft értékű fejlesztés/beruházás valósul meg településünkön.

A benyújtott, még el nem bíralt pályázatok sikere esetén további 62.643.139 Ft összegű fejlesztésre számíthatunk.

Vincze Andrásné
polgármester

A Kulturális Centrum (Vendéghodály) látványterve

Hajdúszoboszlói Tankerületi Központ

FELHÍVÁS

A Hajdúszoboszlói Tankerületi Központ illetékességi területén működő általános iskolák első évfolyamára történő beíratásra, a 2018/2019. tanévre.

Tanköteles, azaz 2011. IX. 1 - 2012. VIII. 31. között született gyermekét a szülő/gondviselő köteles a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti illetékes, vagy a választott iskola első évfolyamára beíratni.

A beíratás időpontjai:

2018. április 12. (csütörtök) 8:00-18:00 óráig

2018. április 13. (péntek) 8:00-18:00 óráig

A beíratás helye:

A körzet szerint illetékes, vagy a választott iskola székhelye, ahova a szülő/gondviselő a tanköteles gyermek felvételét kéri

Az egyes általános iskolák felvételi körzetéről a szülő/gondviselő tájékozódhat az óvodákban, általános iskolákban, a tankerület székhelyén (4220 Hajdúszoboszló, Mester utca 9.), vagy a települések honlapján

A beíratáshoz az alábbi dokumentumokat kell a szülőnek/gondviselőnek benyújtani, bemutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított **hatósági igazolvány, (személyi igazolvány) lakcímkártya, születési anyakönyvi kivonat**
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését **tanúsító igazolás(ok)**
 - óvodai szakvélemény, vagy a
 - járási Szakértői Bizottság szakértői véleménye,
 - sajátos nevelési igényű gyermek esetében a megyei Szakértői Bizottság szakértői véleménye,
- nyilatkozat életvitelszerű lakcímről (kötelező)
- nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására (kötelező)
- nyilatkozat arról, hogy valamely egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan oktatást, vagy az etika tárgy oktatását igényli gyermeke számára.

A formanyomtatvány letölthető az iskola honlapjáról, vagy beszerezhető az óvodában.

Abban az esetben, ha a tanköteles tanuló a tankötelezettségét külföldön kezdi meg, ennek tényét az illetékes járási kormányhivatalnál be kell jelenteni!

Hajdúszoboszló, 2018. március 1.

Tóth Lajos Árpád
tankerületi igazgató

Húsvét

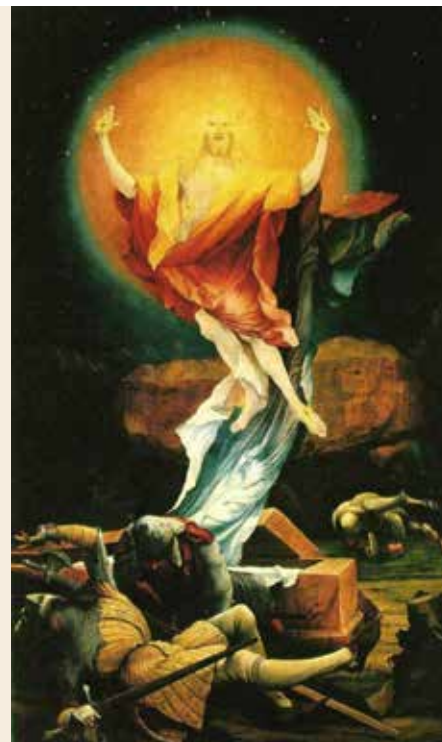
Húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe, a Krisztus-központú kalendárium központi főünnepe. A Biblia szerint Jézus – pénteki keresztre feszítése után – a harmadik napon, vasárnap feltámadt. Kereszthalálával nem szabadította meg a világot a szenvedéstől, de megváltotta minden ember bűnét, feltámadásával pedig győzelmet aratott a halál felett. A valláson kívül is a tavaszvárás, a tavasz eljövételének ünnepe is, amelyet március vagy április hónapban (a Hold állásának megfelelően, tehát mozgó ünnep) tartanak.

A húsvét egybeesik a tavaszi nap-éj egyenlőség idején tartott termékeny-

ségi ünnepekkel is, amelynek elemei a feltámadás, az újjászületés.

A keresztény egyház szertartásaiban a hosszú ünnepi időszak átfogja a kora tavasz és a nyár elejei hónapokat. Az előkészületi idő a nagyböjt, amely Jézus negyvennapos böjtjének emlékére önmegtartóztatásra tanít.

A katolikus kereszténységben böjtnek nevezett, valójában „húshagyó” táplálkozási időszak után ezen a napon szabad először húst enni. (Erre utal a magyar húsvét szó is: a hús magunkhoz vételének első napja.) A böjt utolsó hetének neve: „nagyhét”, a húsvét utáni hét húsvét hete, egyes magyar vidékeken „fehérhét” – fehérvasárnapig tart.

Jézus kereszthalálának története

A húsvétot megelőző vasárnapot nevezik virágvasárnapnak, Jézus Jeruzsálembé való bevonulásának emlékére. Jézus szamárháton érkezett a városba, a nép virágokat, pálmaágakat hintett lába elé, így dicsőítette. A főpapok, akik rossz szemmel nézték Jézus tanításait, úgy döntöttek, hogy tanítványai körében elfogják, s az áruláshoz megnyerték Júdást. Az utolsó vacsorát Jézus tanítványai körében költötte el.

Kenyeret nyújtott tanítványainak, és ezt mondta: „Vegyétek, ez az én testem”, és bort, mondván: „Igyátok, mert ez az

én vérem.” A vacsora után Jézus tanítványaival a Getsemáné kertbe ment, s arra kérte őket, hogy virrasszanak vele. A tanítványok azonban elaludtak, nem virrasztottak mesterükkel. Itt a Getsemáné kertben árulta el Júdás Jézus kilétét a katonáknak, akik elhurcolták.

Mivel Jézus azt állította magáról, hogy Isten fia, istenkáromlással vádolták, a nemrég még éljenző tömeg gyalázkodott, Péter pedig, aki leghűségesebb tanítványa volt megtagadta, hogy ismeri. A katonák a római helytartó Poncius Pilátus elé hurcolták, aki a népre bízta Jézus bűnösségének megítélését. A tömeg Jézust bűnösnek ítélte, Pilátus pedig megmosta kezeit, ezzel jelezve, hogy Jézus halála nem az ő kezéhez tapad.

A foglyot töviskoszorúval megkoronázták és így gúnyolták: „Íme, a zsidók királya!” Ezután a kereszttel a vállán Jézus elindult a Golgota hegyre, ahol megfeszítették. Halálakor a jeruzsálemi templom oltárát díszítő kárpit megrepedt, a föld megnyílt.

A sziklasírhoz, ahová temették, öröket állítottak a főpapok, hogy el ne lopják a tetet, hisz a jövendölés szerint, a halál utáni harmadik napon elhagyja Jézus a sírját. Vasárnap három asszony, köztük Jézus anyja is, finom kenetekkel a sírhoz mentek, mely nagy földindulás közepette föltárult, megjelent egy angyal, s jelentette, hogy Jézus nincs már ott, föltámadott.

Nagypénteken halt kereszthalált Jézus. A keresztények körében a bűnbánat, a mély gyász és a szigorú böjt napja. A templomokban az oltárokat letakarják, a harangok némák. Ezen a napon a passiójátékok, élőképes felvonulások világszerte ismert szokások. Rómában minden évben a Pápa közreműködésével elevenítik fel a keresztút (Via Crucis) stációit.

Nagypéntekhez babonás félelmek

Nagypénteken

kötődnek a paraszti életben. Tiltották az állattartással, földműveléssel kapcsolatos munkákat, nem sütöttek kenyeret (mert kővé válik), nem mostak (mert a ruha viselőjébe villám csapna), nem fontak.

A víznek, mint ősi pogány tisztulás szimbólumnak mágikus erőt tulajdonítottak. Nagypénteken napfelkelte előtt friss

kútvízzel vagy patakvízzel kellett mosakodni, az védett a betegségek ellen. Ezt a hajnali vizet aranyvíznek nevezték. Az állatokat is kihajtották a patakhoz itatni, és le is fűrésztették őket, hogy ne legyenek betegek.

Szokásban volt a határjárás, határkerülés is. Ilyenkor a férfiak a templom előtt gyülekeznek, csoportosan mennek a határba, ahol zajkeltéssel, kerepléssel üzték el az ártó erőket a földéről.

A nagyböjt

A nagyböjt a Húsvétot megelőző 40 napos időszak hamvazószerdától húsvét vasárnapjáig terjed. Hamvazószerda elnevezése egyházi szokásra utal, a múlt évi megszentelt barkát elégetik, hamuját a pap megszenteli, s keresztet rajzol vele a hívek homlokára, annak bizonyására, hogy a halandók porból lettek, s porrá lesznek. A hamvazkodásnak egészségmegőrző szerepet tulajdonítottak.

Ezen a napon elsikálták a zsíros ételeket, mert zsírt a következő 40 napban nem ettek. Böjt idején tilos volt a bál, a mulatság, de a lakodalom is.

Általános volt az a szokás is, hogy a lányok ilyentájt fekete vagy sötétebb, dísztelenebb, egyszerűbb ruhákat hordtak. A néphagyomány szerint ilyenkor húst vagy zsírt, zsíros ételt enni tilos. Csak kenyeret, zöldséget, gyümölcsöt, illetve ezekből készült meleg ételeket ehettek.

A paraszti étkezésben az év egyéb szakában szokatlan módon vajjal, növényi olajjal főztek. Volt ahol napjában csak egyszer ettek, máshol a tojás és a tejes ételek fogyasztását is tiltották. A szigor az évszázadok alatt fokozatosan enyhült, a XX. századra az vált általánossá

a keresztények körében, hogy a hívők a nagyböjt időszakában is csak a pénteki böjtnapot tartják, ilyenkor növényi táplálékot vagy halat vesznek magukhoz.

Gyakran került az asztalra cibereleves. Ennek az ételnek az alapja a búza vagy rozskorpa, melyet cserépedényben forró vízzel felöntve néhány napig erjesztenek, majd liszttel, tejföllel behabarják, és főznek még bele kölest vagy hajdinát, hogy laktatóbb legyen. Aszalt gyümölcsökből is főztek tejfölös savanyított levest, néhol ezt is cibérének nevezték. Igen kedveltek voltak a böjti időszakban a hüvelyesek, a borsó, a bab és a lencse.

A nagyböjt végeztével a templomban megszentelt ételek kerültek terítékre. Magyarországon tradicionális húsvéti eledel a főtt, füstölt sonka, kemény tojással és tormával.

Sok helyütt az ünnepi ételhez nem kenyeret, hanem kalácsot esznek. A kalács húsvétkor süteménynek is kedvelt, töltött mákos, diós változatban is készítik.

A sonka a hagyományos paraszti életben a téli disznóvágáskor került a füstölőbe, és ezt a nagyböjt alatt természetesen nem lehetett elfogyasztani, csak a böjt elmúltával, Húsvétkor.

Húsvét vasárnapja

Húsvét vasárnapján a kereszténység legnagyobb ünnepét, Jézus feltámadását ünnepli. Ünneplése a VIII. század körül vált általánossá, bár már a III. századból vannak adatok, melyek húsvét vasárnap

megünneplésére utalnak. Ezen a napon a reggeli mosdóvízbe sok helyütt piros tojást tettek, ennek egészségvarázsló szerepet tulajdonítottak.

Női munkákat tiltó nap volt, nem sza-

badott seperni, főzni és mosni sem. Az állatokat sem fogták be ezen a napon.

A húsvéti szertartásokhoz kapcsolódik az ételszentelés szokása. A sonkát, bárányt, tojást, kalácsot a templomban megszenteltették, ezután mágikus erőt tulajdonítottak neki. A morzsából vittek az állatoknak is, hogy jól szaporodjanak, egészségesek maradjanak. A sonka csontját a gyümölcsfára akasztották vagy a földekre vitték a jó termés reményében.

Vasárnap hajnalán szokásban volt a Jézuskeresés. Ilyenkor sorban felkeresték a falubéli kereszteteket. A Zöldágjárás szép szokása tipikus tavaszi, a természet megújulását ünneplő énekes játék. A lányok kettes sorban állva, felemelt kezükből sátrat formálva, énekelve haladtak végig a falun (Bújj, bújj zöld ág...).

Bizonyos vidékeken szokás a vasárnapi napfelkeltét valamely magaslaton nézni, hiszen a felkelő nap is a feltámadás szimbóluma.

Húsvét hétfő

Húsvét hétfő a magyar népéletben a locsolkodás napja. A szokásról már XVII. századi írásos emlékek is fennmaradtak. A víz megtisztító, megújító erejébe vetett hit az alapja ennek a szokásnak, mely aztán polgárosodott formában (kölnivízzel locsolás) megmaradt a városokban napjainkig.

Bibliai eredetet is tulajdonítanak a locsolkodás hagyományának, eszerint a Krisztus sírját őrző katonának a feltámadás hírére vevő, ujjongó asszonyokat igyekez-

tek lecsendesíteni úgy, hogy lelocsolták őket.

Vidéken egykor kútvízzel, vödörből locsolták le a lányokat, sőt egyes vidékeken a patakban megfürösztötték őket. A lányok a locsolóknak a húsvéti locsolóvers elszavalása után, festett (piros vagy hímes) tojást adnak.

A tojásfestésnek komoly hagyományai vannak Magyarországon. Természetesen az asszonyok, lányok dolga volt, vidéken a házak-

nál természetes anyagokkal festették a tojásokat, például hagyma héjával, zöld dió főzetével.

A tojás írásának, azaz a cirkaalmas minták készítésének legegyszerűbb módja az, ha a mintát viasszal készítik el, majd a tojást festékbe mártják. Így a mintát a viasz miatt nem fogja be a festék.

Vannak olyan tájegységek, ahol kezdetben csak a köszöntő mondás volt divatban, a locsolkodás szokását

csak a XX. században vették át (bukovinai székelyek).

Dunántúlon a locsolkodással egyenértékű szokás volt a vesszőzés. Vékony fűzfavesszőből font korbáccsal a legények megcsapkodták a lányokat. A vesszőre a lányok szalagot kötöttek és a fiúkat borral vendégelték meg.

Erdély bizonyos vidékein a fiúk a kiszemelt lány kapujára nyírfaágot tűznek, másnap pedig csapatostul kérnek bebocsátást, és kérdés nélkül megöntözik vödörből a választottjukat.

Fehérvasárnap

Fehérvasárnap vagy mátkáló vasárnap a húsvétot követő vasárnap. A római katolikusoknál a húsvéti ünnepkör zárónapja. Jellemző szokása ennek a napnak a komálás vagy mátkálás. A szokás a lányok (ritkábban lányok és fiúk) közötti barátság megpecsételéséről szól. Komatálat küldtek egymásnak gyümölcssel, borral, hímes tojással, süteménnyel.

*Ákom-bákom, berkenye;
Szagos húsvét reggele.
Leöntjük a virágot,
Visszük már a kalácsot.*

A bárány

A jelkép eredete bibliai, a zsidók bárányt áldoztak Istennek, és báránnyal kenték be házuk ajtaját, így a halál angyala elkerülte őket az egyiptomi rabság éve alatt. Jézus kereszthalála is az áldozatot hordozza magában, hiszen halála által váltotta meg az emberiséget.

A húsvéti bárány rituális szerepe Magyarországon az utóbbi időben jelentősen csökkent, de ábrázolásokon, képeslapokon még mindig sűrűn találkozni vele. Hazánkban a bárányhús fogyasztása egyre ritkább, bár a múlt század első felében juhtartó vidékeken még gyakori volt a húsvéti tejes (szopós) bárány fogyasztása, amelyet napjainkra szinte teljesen kiszorított a sonka. Mediterrán vidékeken viszont az ünnepi asztal elmaradhatatlan része a sült bárány.

A barka

János evangéliumában a Jeruzsálembé bevonuló Krisztus lába elé pálmaágakat hintettek. Ezt ünnepeljük virágvasárnap. A nagyböjt utolsó hete virágvasárnaptól húsvét vasárnapig a nagyhét. Magyarországon a pálmaágat a barkaág helyettesíti.

Általánosan elterjedt szokás a nagymise előtti barkaszente-

lés, melyet a pap aztán kioszt a hívek között. Szokás volt, hogy a megszentelt barkát a családi tűzhelybe dobták, hogy megóvja a családot a bajoktól. Gyakorta leszúrták a földbe, azt tartva, hogy elűzi a férgeket.

Az északi országokban, ahol a barka sem nyílik ki Húsvétra, valamilyen éppen rügyező ágat vagy száraz virágokat visznek a templomba virágvasárnapon.

Vízbevető hétfű nekünk is úgy tetszik:

Látjuk az utcákon, egymást hogy öntözik.

Öntünk gazdát, asszonyt kedves leányával:

Várunk piros tojást, de azt is párjával.

Ha párjával adják, meg fogjuk köszönni,

Ha párral nem adják, nem fogjuk elvenni.

A nyúl

Nem vallási vonatkozásban társult a nyúl a keresztény ünnephez. Valószínűleg még az ősi termékenységi rítusok maradványáról lehet szó. A termékenység szimbóluma, a rendkívüli szaporasága okán. Eredete igen érdekes, a húsvéti Holdban egy nyúl képét vélték felfedezni.

A húsvéti nyúl jelképe Németországból ered, nálunk csak a polgárosodással, a XIX. század folyamán honosodott meg. Szintén német hatásra terjed napjainkban az a szokás, hogy a barkaágat feldíszítik kifűjt piros tojással, apró figurákkal.

A tojás

A tojás ősi termékenység szimbólum, szinte minden népnél fellelhető. Az új élet, a születés, a teremtés, a megújulás jelképe.

A kereszténységben a feltámadás szimbóluma lett. Az első festett tojások pirosak voltak. A piros színnek mágikus védelmező erőt tulajdonítottak, de jelenthette akár Krisztus kiömlött vérének is. A tojás szimbolikáját még a baromfitartással nem foglalkozó északi népeknél is felleljük, ők a madarak tojásait gyűjtötték az erdőn.

A hagyomány szerint Mária Magdolna nem sokkal Krisztus mennybe menetele után útnak indult, hogy hirdesse Krisztus igazságát. Miután bejárta egész Itáliát, újév alkalmából Rómában, Tiberius császár színe elé járult. Akkoriban az volt a szokás, hogy mindenkinek ajándékot kellett vinnie a császárnak. Mária Magdolna igen szegény volt, és így csak néhány főtt tojást vitt magával. A császárral történt találkozásakor elmesélte, hogy a zsidó főpapok felbujtására Júdeában a galileai Jézust, ártatlanul ítélték el, és ezt Pontius Pilátus, a Tiberius által kinevezett helytartó hagyta jóvá, majd tanúságot tett Krisztus feltámadásáról. A császár erre gúnyosan megjegyezte, nagyobb esély van rá, hogy a kezében lévő tojás pirosra váljon, mintsem hogy egy ember feltámadjon a sírból. Mária Magdolna szavait igazolandó, a tojás azon nyomban pirosra változott. Mária ezek után megismételte az apostolok szavait, „Aki hisz Krisztusban, annak örök élete van, de nem veszendő ezüst vagy arany, hanem Krisztusnak, a hibátlan és egészen tiszta bányának a drága vére árán.

Magyarország területén már az avar kori sírokban is találtak díszített tojásokat. A bukovinai székelyek a nagyhéten felállított jelképes Krisztus-sírba is tesznek díszes tojást.

*Pálinkás jó reggelt kívánok e háznak,
Főképp a dolgos szülők jól nevelt lányának!
Elmondom én gyorsan jövetelem célját:
Megöntözöm most a környék legszebb lányát.
Kívánok e háznak hát mindenből eleget,
Főképp békességet, egészséget és szeretetet!
Ebben a ház udvarában szép kis bimbó nő.
Nevelje majd szépre, jóra a jó Teremtő!
Vizet hoztam a tövére, szálljon áldás a fejére,
Istentől azt kérem, piros tojás a bérem!
Szabad-e locsolni?*

Locsolóversek

Eljött a szép húsvét reggele,
Feltámadásunk édes ünnepe.
Ünneplő ruhákba öltöztek a fák,
Pattognak a rügyek, s virít a virág.
A harang zúgása hirdeti ünnepet,
Egy kismadár dalol a zöld rétek felett.
Tündérország rózsái közt gyöngyharmatot szedtem,
Akit azzal meglocsolok, megáldja az Isten.
Az illatos rózsavíztől megnőnek a lányok,
Zsebeimbe beleférnek a piros tojások.

* * *

Van e háznak rózsabokra,
nyúlják élte sok napokra,
hogy virítson, mint rózsaszál,
megöntözném: ennyiből áll
e kis kertész fáradsága,
piros tojás a váltsága.

* * *

Öröm, hogy itt a feltámadás!
Elkészült a piros tojás!
Húsvét ünnep emlékére,
Keresztények örömeire:
Adjon Isten jó, bő áldást,
Köszönöm a szíves látást!

* * *

Adjon a jó Isten,
Boldog ünnepeket!
Mindenféle jókkal
Lásson el titeket.
Az öreg nagyanyám
Ily köszöntőt hagyott,
Örvendjeteke vígan,
Jézus feltámadott.
Öröm ez tinéktek,
Énnekem és másnak,
De én is örülök
A hímes tojásnak.
Adjanak hát nekem
Néhány piros tojást,
Hogy jó kedvvel menjek
Az utamra tovább.

* * *

Jó reggelt, jó reggelt,
Kedves liliomszál,
Megöntözlek rózsavízzel,
Hogy ne hervadozzál.
Kerek erdőn jártam,
Piros tojást láttam,
Bárány húzta rengő kocsin,
Mindjárt ideszálltam.

Tessék hát rózsavíz,
Gyöngyöm, gyöngyvirágom.
Hol a tojás, piros tojás?
Tarisznyámba várom!

* * *

Húsvét másodnapján régi szokás szerint
Fogadják szívesen az öntözőlegényt.
Én a legénységhez igen kicsi vagyok,
De öntözőlegénynek mégis csak felcsapok.
Minden esztendőben ilyenkor itt vagyok
Ha a locsolásért pirostojást kapok.

Böszörményi csergetés

Készülj!
Kössél ostort, karikást,
mert Böszörményben az idén is
várunk Rád!
Találkozunk
2018. április 7-én,
szombaton, Hajdúböszörményben!

A nagy nap programja:

- 9.00- 11.00 óra: Gyülekezés a Magyar szürke bika szobránál
- 11.00 óra: Átvonulás Bocskai István szobrához
- 11.30 óra: A Bocskai Néptáncgyűttes műsora
- 12.00 óra: A déli harangszót követően Böszörményi csergetés
- 12.30 óra: A Bürkös zenekar műsora

A nap folyamán:

- Kézművesek várják a vendégeket a Hajdúsági Múzeum előtt
- A Hajdúsági Múzeum megújult állandó kiállítása (A csengők királya)
- Filmek a pusztáról és a pásztorságról

<http://www.facebook.com/BoszormenyiCsergetes>

Rozmaringos báránycsülök

Hozzávalók: személyenként 1-2 báránycsülök, hagyma, fokhagyma, olívaolaj, rozmaring ág, száraz fehérbor, húslés, só, bors, kakukkfű.

Így készül: A báránycsülköket sózom, borsozom. Pár evőkanál olívaolajon kérget sütök rájuk, majd egy előre beáztatott római tálba teszem őket. A maradék olívaolajon megsütöm a felkarikázott hagymát, ráöntöm a csülkökre, majd rászeletelek fokhagymát. Alaplevet és fehérbort öntök rá. Megsózom, kakukkfűvel meghintem és a rozmaring ágakat ráfektetem. Másfél órát párolom, majd leveszem a tetőt, és kicsit megpirítom. Családi kívánság szerinti körettel tálalom.

<http://www.mindmegette.hu/rozmaringos-baranycsulok.recept/>

Sárga túró

A sárga túró az ország keleti felében elterjedt húsvéti édesség. Hozzávalók: 5 db tojás, 0,5 l tej, 5 dkg cukor, mazsola, vaníliás cukor, citrom reszelt héja, csipet só, esetleg fahéj.

Így készül: A tejet tegyük fel főni a mazsolával, a citromhéjjal, cukorral és a sóval. A tojásokat verjük fel. Ha a tej már gyöngyözik, adjuk hozzá a tojásokat. Alacsony hőfokon kevergessük, amíg a tojás túroszerűen össze nem áll, és a tejsavó kicsapódik. A masszát konyharuhába csomagoljuk és kicsöpögtetjük. Ha kihűlt, éles késsel könnyen szeletelhető. Kaláccsal kínáljuk.

<http://husvet.info/recept/sarga-turo/>

Aszalt szilva leves

Hozzávalók: aszalt szilva, só, fahéj, szegfűszeg, cukor, habtejszín.

Így készül: Lábasba tesszük az aszalt szilvát, hozzáadunk sót, vizet, fahéjjal, szegfűszeggel együtt felforraljuk. A levestől néhány szilvát durvára vágunk. Tovább forraljuk a levest, a fahéjat és a szegfűszeget kivesszük és hozzáadjuk a cukrot, valamint a tejszínt. Felforraljuk, lehúzzuk a tűzről, és mixerrel pürésítjük. Hagyjuk kihűlni, durvára vágott aszalt szilvával megszórva tálaljuk.

<http://www.mindmegette.hu/aszaltszilva-leves.recept/>

Húsvéti párlat

Hozzávalók: Többnyire érett, egészséges gyümölcs. Jókedv.

Így készül: Kapjuk, vesszük, magunk főzzük. Koccintva, mosollyal kínáljuk.